Maa- ja metsätalousministeriö/ruokaosasto

Lausunto
25.5.2020

Eduskunnan ympäristövaliokunnan asiantuntijakuuleminen 26.5.2020

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI VESIENHOIDON JA MERENHOIDON JÄRJESTÄMISESTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA (HE 60/2020 vp)

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt maa- ja metsätalousministeriön lausuntoa hallituksen esityksestä laiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta (HE 60/2020 vp).

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annettua lakia siten, että siihen lisättäisiin säädettäväksi vesien- ja merenhoidon toimenpiteiden edistämisen tukemisesta valtion talousarviossa osoitetuista määrärahoista. Lakiin myös tehtäisiin lisäyksestä johtuvat muut tekniset muutokset. Esitysehdotus toteuttaa osaltaan pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelmaa ja on osa siihen sisältyvän vesiensuojelun tehostamisohjelman täytäntöönpanoa.

Siltä osin kuin perusteltutekstissä viitataan EU-asetukseen 1408/2013, maa- ja metsätalousministeriö kiinnittää huomioita siihen, että kyseisen asetuksen käyttö on hyvin vaativaa ja sen käyttö on kiinteästi sidoksissa jo olemassa oleviin maa- ja puutarhatalouden kansallisiin tukijärjestelmiin. Tämä johtuu erityisesti siitä, että kyseiselle tukijärjestelmälle on yksi kansallinen enimmäismäärä (josta lisäksi osa on varattu Ahvenanmaan maakunnan käyttöön) ja kyseisen kiintiön ja tuensaajakohtaisten enimmäismäärien seuraaminen on varsin yksityiskohtaisen menettelyn alaista. Tästä syystä ei ole toivottavaa, että kyseistä tukiperustetta EU-valtiontukiseikkojen osalta käytettäisiin tukiperusteena ilman perusteellista harkintaa ja yhteisymmärrystä maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Tämän hetkisen tiedon mukaan kyseistä tukiperustetta ei olisi nyt tiedossa olevien järjestelmien toteutukseen tarkoitus käyttää, mutta jos tällainen tarve tulisi, olisi muun muassa Ruokaviraston (sekä mahd. Ahvenanmaan maakunnan) kanssa sovittava yksityiskohtaisista tuen myöntö- ja seurantamenettelyistä.

Jos em. menettelyjä ei noudatettaisi ja maa- tai yrityskohtainen vähämerkityksisen tuen kiintiö ylittyisi, ei tukea voitaisi myöntää. Lisäksi on huomattava, että maa- ja metsätalousministeriöllä on kokonaisvastuu maatalousalan valtiontuista Euroopan komission mahdollisia tarkastuksia ja jälkiseurantaa ajatellen. Onkin hyvä, että tarkoitus on nyt hoitaa ainakin tiedossa olevien tukijärjestelmien (kipsikäsittely) osin asia omana erillisenä kokonaisuutenaan.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että hallituksen esityksen perusteluja on täydennetty ja tarkennettu soveltuvin osin maa- ja metsätalousministeriön esittämien huomioiden johdosta.